

Mihael Stajner, sef UNMIK-a u Beogradu: CILJ NAM JE MULTIETNICKO KOSOVO

Prva poseta Beogradu Mihaela Stajnera, sefa UNMIK-a za Kosovo i Metohiju, obilovala je susretima sa najvisim saveznim i srpskim zvanicnicima. U odvojenim susretima razmatrana su ključna pitanja povecanja bezbednosti nealbanskog stanovnistva u pokrajini, posebno srpskog zivlja, brzi povratak u pokrajinu svih raseljenih i izgnanih lica, stvaranje uslova za vece ucesce Srba u najvisim organima vlasti, kao i resavanje sudbine otetih i kidnapovanih lica. Na konferenciji za novinare Stajner je izrazio zadovoljstvo svojom posetom i izneo utisak da je bila vrlo korisna i da je doprinela boljem razumevanju problema srpskog stanovnistva i njihovog brzog resavanja. On je naglasio da je ponudio Srbima mesto koordinatora u vladi Kosova za povratak raseljenih lica u pokrajinu, kao i mesto vise savetnika u UNMIK-u koji bi se takodje bavio povratkom Srba.

Predsednik SR Jugoslavije Vojislav Kostunica razgovarao je juce u Palati federacije sa specijalnim predstavnikom generalnog sekretara Ujedinjenih nacija za Kosovo i Metohiju i sefom UNMIK-a Mihaelom Stajnerom o aktuelnoj situaciji i mogucim pravcima resavanja nagomilanih problema u pokrajini.

Posebna paznja tokom susreta posvecena je ukupnom polozaju nealbanskog stanovnistva, stvaranju uslova za njihov masovniji povratak i rasvetljavanju sudbine velikog broja nestalih lica.

U razgovoru, u kojem je ucestvovao i predsednik Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju Nebojsa Covic, Kostunica je ocenio da osnovni problem u pokrajini predstavlja nepostovanje elementarnih ljudskih prava nealbanskog zivlja i ukazao na neophodnost hitnog otpocinjavanja masovnijeg povratka raseljenih lica na Kosovo.

Prema saopstenju predsednickog kabineta, Kostunica je ukazao da bi povratak raseljenih bio na najbolji nacin uspesno sproveden ukoliko bi se ustanovilo posebno ministarstvo za povratak, na cijem celu bi se nalazio predstavnik srpske zajednice.

Jugoslovenski predsednik je podvukao potrebu uspostavljanja intenzivne komunikacije UNMIK-a sa vlastima u Beogradu a posebno sa Koordinacionim centrom, u cilju ne samo normalizacije stanja na Kosovu i Metohiji vec i dalje stabilizacije citavog regiona.

Predstavnici vlasti u Beogradu i sef UNMIK-a Mihael Stajner potpisali su juce sporazum na osnovu kojeg ce Srbi koji se nalaze u zatvorima na Kosmetu biti premesteni u zatvore u uzoj Srbiji, izjavio je juce sef Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju Nebojsa Covic.

Prema Covicevim recima, na sastanku je bilo reci i o uslovima za ulazak poslanika srpske koalicije "Povratak" u vladu Kosova, a konsultacije o tom pitanju bice nastavljene 9. aprila.

- Jasno je istaknuto da smo raspoloženi za saradnju, da nismo faktor problema, vec faktor resavanja problema - kazao je Covic.

Rukovodilac Sektora za civilnu administraciju Koordinacionog centra i poslanik koalicije "Povratak" Oliver Ivanovic istakao je da u Skupstini Kosova srpski poslanici moraju biti konsultovani pri donosenju svake vaznije odluke.

Albanski politicki predstavnici, medjutim, prema njegovim recima, ne zele da stvore otvorene medjuetnicke odnose na Kosovu i Metohiji, i u sklopu tog procesa uspostave odnose sa srpskim poslanicima.

Delegacija Udruzenja porodica kidnapovanih i nestalih na Kosmetu sastala se danas u Kosovskoj Mitrovici sa sefom civilne misije UN na Kosmetu Mihaelom Stajnerom. Na sastanku koji je trajao blizu sat, razgovaralo se o sudbini 1.300 nestalih i kidnapovanih Srba sa Kosmeta o cijoj se sudbini nista ne zna od dolaska KFORa u leto 1999. godine.

Kako je kazao Sima Spasic, koordinator Udruzenja porodica kidnapovanih i nestalih, koji je sastanak ocenio uspesnim, "Stajner je, za razliku od njegovih prethodnika, bar izrazio volju da pomogne".

Stajner je kazao da misli da ima zivih ali da ce "clanovi Udruzenja morati da budu strpljivi i da aktivno saradjuju sa stabom policije UNMIK-a u Pristini". Stajner je takodje danas obecao, veli Spasic, da ce uskoro u Pristini biti otvorena kancelarija koja ce se baviti pitanjima nestalih i u njenom radu ce ucestvovati i clanovi ovog udruzenja.

Takodje je obecao da ce omoguciti porodicama kidnapovanih i nestalih sastanak sa Albancima iz onih sredina u kojima je i najvise nestalih Srba, te da ce clanovima porodica uprliciti sastanak i sa liderima i predstavnicima vodećih partija sa Kosmeta, izmedju ostalih sa Tacijem, Haradinajem i Cekuom. Kako kaze Spasic, oni jedini znaju istinu o nestalim Srbima.

Pravoslavni Episkop Eparhije rasko-prizrenske

Prizren - Gracanica, 05.04.2002.

PREDSEDNIKU SR JUGOSLAVIJE G-nu Dr-u VOJISLAVU KOSTUNICI

PREDSEDNIKU VLADE R.SRBIJE G-nu Dr-u ZORANU DJINDJICU

OTVORENO PISMO

POSTOVANI PREDSEDNICE,

Posle 5. oktobra 2000. godine nisam mogao da cu tako brzo biti prinudjen da Vam uputim ovo Otvoreno pismo. Bilo je povoda i ranije za nesto slicno, ali sam odlagao verujuci da ce stav nase Drzave (vec ne znam ni kako se danas zove) prema Kosovu i Metohiji jasnije odrediti i pokazati. Cekali smo. I - docekali jedno veliko i duboko razocaranje.

Uzrok? - POPIS stanovnistva koji je u toku, a kojim nije obuhvacena ni cela teritorija nase Drzave (ma kako se ona zvala) ni svi njeni gradjani.

Ko je, sa kojim pravom, i po cijem ovlascenju otsekao i odrekao se KOSOVA I METOHIJE i zitelja te srpske pokrajine (bolje reci: kolevke)? Tu ne mislim samo na nas, ono malo Srba sto je tamo ostalo, vec na sve gradjane bez obzira na nacionalnu, versku i bilo koju inu pripadnost. Sasvim je drugo pitanje da li bi se "svi" hteli popisati, to je neotudjivo pravo svakog pojedinca ili nacionalne zajednice, ali se nije smelo unapred, zakonskim aktom, odlukama i cime li sve ne, bilo ko izostaviti iz popisa stanovnistva jedne Drzave, jer time se sa tim delom stanovnistva amputira i deo drzavne teritorije. Nece li to sutra, kada se bude resavalo o konacnom statusu Kosova i Metohije, biti krunski dokaz da je Kosovo i Metohija "zrelo" za nezavisnost, trecu republiku, ili...

Posebno mi Srbi, koji jos uvek zivimo na Kosovu i Metohiji, strahovali smo od takve "politike" drzavnog vrha, blagovremeno (i u blazoj formi) signalizirali i iskreno se nadali da necemo tako drasticno biti "otpisani", "odbaceni" i ostavljeni od svoje maticne drzave.

Srpsko nacionalno vece Kosova i Metohije na svojoj sednici od 30. marta 2002. godine u manastiru Gracanici, u jednom od svojih zakljucaka izrazilo je svoje nezadovoljstvo i zabrinutost sto su stanovnici Kosova i Metohije (posebno Srbi) izuzeti ovim popisom iz nama nepoznatih razloga. U tim zakljuccima predlagali smo i ocekivali ispravku ove zapanjujuce nepravde prema delu gradjana nase Drzave, jer je takav stav ravan samoubilackom cinu same Drzave, buduci da se Drzava sama odrice znacajnog dela sebe. Taj nas glas, kao i mnogi raniji, ostao je "glas vapijuceg u pustinji", sto nas je i nagnalo da Vam uputimo i ovo pismo kao krik utopljenika. Hoce li ga cuti? Hoce li nas uslisiti?

S punim postovanjem i velikom nadom gradjanin i zitelj Drzave Srbije

Episkop rasko-prizrenski i kosovsko-metohijski

+ ARTEMIJE

Predsednik SNV KiM

SAVEZNA REPUBLIKA JUGOSLAVIJA

KABINET PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Preosveceni vladiko!

Procitao sam pismo koje ste uputili predsedniku Vlade Srbije Zoranu Djindjicu i meni i video sam da ste, uprkos Casnom postu, ljuti, nezadovoljni i ozlojedjeni. Priznajem, medjutim, da mi razlog Vase ljutnje nije do kraja jasan. Bojim se, naime, da niste razumeli da se popis vrši samo na teritoriji Srbije i to bez Kosova i Metohije, jer nema mogucnosti da se na Kosovu sprovede. Tamo, naime, po Rezoluciji 1244, postoji medjunarodna uprava i svaka administrativna odluka je u rukama UNMIK-a, a ne Vlade SR Jugoslavije, uprkos tome sto je priznat teritorijalni integritet SRJ.

Drugo, u popisu ne ucestvuje ni Crna Gora. NJena Skupstina je donela i obrazlozila odluku o odlaganju. Ipak, ne verujem da biste mogli reci da sam se, kao predsednik SRJ, odrekao Crne Gore. Predsednik Vlade Republike Srbije je u Narodnoj skupstini jasno stavio do znanja da je za ocuvanje zajednice sa Crnom Gorom.

Popis se inace sprovodi po medjunarodno utvrdjenim standardima UN, sto znaci da ce svi oni koji su napustili teritoriju Kosova i Metohije biti popisani na teritoriji uze Srbije i Vojvodine jer se oni, bez obzira na to sto su interno raseljena lica, uputstvom tretiraju kao stalni stanovnici Srbije. To isto, uostalom, vazi i za izbeglice sa svih prostora bivse SFRJ. U popisnom listu tacno ce se videti masto odakle su otisli i mesto u koje su dosli kao i vreme odlaska, sto znaci da cemo za vecinu Srba sa Kosova imati veoma precizne podatke.

Sto se tice Srba koji su ostali u enklavama na Kosovu, njih trenutno nije moguće popisati po propisima koji vaze za ovaj popis. Ali je zato moguće da se napravi alternativni popis preko razlicitih organizacija, na primer nase Crkve, kako bismo saznali koliko je nealbanskog zivlja ostalo na Kosovu.

Nijedan se popis ne odnosi samo na vecinske narode u nekoj drzavi nego na sve drzavljanke i doseljenike u tu drzavu.

Znamo da se Albanci nisu popisali ni 1991. godine, sto je ostavilo prostor za neverovatne manipulacije njihovim brojem, a ni sada nisu pokazali interes za popis. Upravo zbog ovog svedrzavljanjskog principa u popisu, ne mozete, Preosveceni, reci da smo se odrekli srpskog Kosova; u popisu, naime, ne ucestvuju ni drugi drzavljanke SRJ. Naprosto to je realnost.

Siguran sam da je u ovom trenutku vazno da se popis obavi i da se shvate dimenzije progona Srba i ostalih nealbana sa Kosova kako bismo u daljim medjunarodno politickim kontaktima mogli belodanoda pokazemo i dokazemo da je povratak uslov bez koga se ne moze zamisliti bezbednost u regionu.

Jos nesto je, medjutim, izuzetno vazno, najvaznije zapravo: jedinstvo Srba na Kosovu i Metohiji kada je rec o egzistencijalnim problemima, pre svega u pregovorima i raznim drugim vidovima kontakata sa predstavnicima medjunarodne uprave. Taktikom " Ko u klin, ko u plocu" idemo na ruku iskljucivo onima koji po svaku cenu zele nezavisno Kosovo. Bar Vama, Preosveceni, ne moram da objasnjavam koliko je to opasno i koliko ova savremena, na izgled multietnicka i multi konfesionalna teorija koju propovedaju zagovornici nezavisnosti nastoji da izazove podele prvo izmedju Srba sa Kosova i Srba iz ostalih delova Srbije i SRJ, a potom, razume se, i izmedju Srba na samom Kosovu i Metohiji. Sve je to vec odavno vidjeno. Cekam samo da neko izadje sa pricom o posebnoj Crkvi na Kosovu i Metohiji. I uzdam se, razume se, u narodnu pamet.

Uzgred, drzava u kojoj zivimo zove se Savezna Republika Jugoslavija. Tek ako i kada parlamenti budu usvojili politicki

sporazum o preuredjenju odnosa Srbije i Crne Gore moci ce da se pristupi izradi Ustavne povelje. NJome ce biti odredjeno i ime sacuvane zemlje.

S postovanjem

V. Kostunica

u Beogradu, 8. aprila 2002.

3. april 2002. godine

PATRIJARH PAVLE PRIMIO MIHAILA STAJNERA, SEFA UNMIKA

Njegova Svetost Patrijarh srpski G. Pavle primio je danas u Patrijarsijskom dvoru u Beogradu Mihaila Stajnera, specijalnog izaslanika generalnog sekretara Ujedinjenih nacija na Kosovu i Metohiji. Tokom susreta bilo je reci o sadasnjem stanju na Kosovu i Metohiji, ucescu predstavnika srpskog naroda u kosovskim institucijama vlasti, kao i mogucnostima organizovanja multietnickog drustva na Kosovu i Metohiji, uspostavljanja demokratskih prava i povratka izbeglica kojima treba obezbediti normalne uslove za zivoti rad.

Sef Civilne misije UN na Kosovu je u razgovoru sa poglavarom Srpske pravoslavne crkve ponovio da je povratak prognanih Srba na Kosovo i Metohiju briga medjunarodne zajednice, koja u tom pravcu preduzima odgovarajuce korake. "Cilj nam je multietnicko Kosovo. Potrebna nam je pomoc svih autoriteta, pre svega Srpske pravoslavne crkve", rekao je Stajner.

Patrijarh Pavle je izjavio da se on jos kao Episkop rasko-prizrenski susretao sa predstavnicima drugih religija i Crkava na Kosovu i Metohiji i da je spreman da u svako doba ponovo sa njima razgovara.

Razgovoru patrijarha Pavla sa Mihailom Stajnerom, koji je predvodio viseclanu delegaciju UNMIK-a , prisutvovao je i Episkop vranjski Pahomije, clan Svetog arhijerejskog sinoda SPC.

Inace, ovo nije prvi susret poglavara SPC sa Mihailom Stajnerom. Oni su se vec sreli tokom gradjanskog rata u Bosni i Hercegovini.

Konferencija za novinare Mihaela Stajnera, sefa UNMIK-a

KOORDINATOR ZA POVRATAK

"Predsedniku Jugoslavije Vojislavu Kostunici predlozio sam da predstavnici Srba dobiju mesto medjuministarskog koordinatora za povratak u okviru Vlade Kosova, koji bi imao rang ministra", istakao je Mihael Stajner, sef UNMIK-a, na jucerasnjoj konferenciji za novinare, u Beogradu.

Nakon visecasovnih razgovora sa jugoslovenskim i srpskim zvanicnicima, pretežno posvecenim ukljucivanju Srba u Vladu Kosova, Stajner je izrazio zadovoljstvo njihovim tokom i rezultatima koji bi trebalo da uslede.

Drugi, takodje vazan predlog, rekao je Stajner, sastoji se u tome da se u UNMIK-u koji je po Rezoluciji 1244 Saveta bezbednosti i Ustavnim okvirima, odgovoran za povratak, obezbedi mesto viseg savetnika zaduzenog za tu oblast. Od Srba se ocekuje da taj predlog razmotre i ako ga prihvate predloze svog predstavnika koji bi se bavio ovim pitanjima. Ucesce Srba u prelaznim institucijama je u njihovom interesu, interesu Albanaca, kao i medjunarodne zajednice.

Razgovori o tome ce se nastaviti u Pristini 9. aprila, dodao je Stajner, za kada je zakazan novi sastanak sa Nebojsom Covicom, sefom Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju.

Stajner je ponovio da je, prema Ustavnim okvirima, za Srbe rezervisano 18 odsto mesta u kosovskim institucijama i da bi bilo dobro da u njih posalju eksperte za pojedine oblasti.

- Ne moze se otvoriti posebno ministarsko mesto za povratak jer to nije predvidjeno Ustavnim okvirima. Taj problem spada u prioritete medjunarodne zajednice - istakao je sef UNMIK-a.

Pustanje albanskih zatvorenika iz zatvora u Srbiji, prema recima Stajnera, bitan je korak u poboljsanju medjusobnih odnosa. Uradjeno je to na osnovu sporazuma sa Vladom Jugoslavije koji je baziran na evropskim standardima.

Susret s porodicama nestalih Stajner je nazvao "dramaticnim", isticuci da ce se zaloziti za ubrzanje procesa identifikacije ekshumiranih tela. U Orahovcu ce, 9. aprila, biti otvoren centar za identifikaciju "posmrtnih ostataka".

Porodicama nestalih bice takodje omoguceno da posete odredjena mesta i razgovaraju s ljudima na terenu, da bi, ako je to moguće, saznali nesto o svojim bliznjima koje traze.

Prema oceni Stajnera, situacija na Kosovu i Metohiji je teska, ali ipak ima napretka. Pri tome, veoma je vazno da se zna da je multietnicnost kljuc za ulazak Kosova u Evropu. "Rekao sam to i albanskim politicarima", dodao je on, jer ce se "o Kosovu suditi prema tome kakav budu imali odnos prema Srbima i ostalim nealbancima".

Odgovarajuci na pitanje novinara kako vidi buducnost ove pokrajine, Stajner je rekao da je Rezolucija 1244 za njega "Biblija" i da ce se o tome odlucivati kada dodje pravi trenutak. Sve "dok ljudi moraju da putuju pod policijskom pratnjom, nema pokretanja nezavisnosti", zakljucio je Stajner.

Situacija u Kosovskoj Mitrovici je, prema njegovom misljenju, "veoma osetljiva i zbog toga necemo uciniti nista sto bi je zaostriilo, ali cemo nastaviti pritisak i na albansku i na srpsku stranu radi poboljsanja prilika u ovom gradu", zakljucio je Mihael Stajner.

R. Kljajic

Intervju Nebojse Covica "Politici"

KLJUCNA REC - POVRATAK

Posle posete specijalnog izaslanika Ujedinjenih nacija za Kosmet i sefa UNMIK-a Mihaela Stajnera Beogradu moze se sa vise optimizma nego ranije govoriti o mogucnostima da sa problemi na Kosmetu rese uspesno. Za kratko vreme, od

kada je posao na celo UNMIK-a, Mihael Stajner je pokazao da je sposoban političar i efikasan administrator. U razgovorima u Beogradu pokazao je da razume sustinu problema i iskreno ukazivao na cinjenicu da bez povratka Srba i ostalih nealbanaca na Kosmetu nece moci da zazivi multietnicka zajednica. Ovo je u razgovoru za nas list istakao dr Nebojsa Covic, predsednik Koordinacionog centra za Kosmet i potpredsednik Vlade Republike Srbije.

Drugi "izvor" za resavanje problema na Kosmetu je Savet bezbednosti Ujedinjenih nacija. Nedavno je Nebojsa Covic govorio na sednici SB UN u NJujorku. NJegov stav o tome da stanje tamo nije onakvo kakvo se prikazuje u nekim "friziranim" izvestajima, vec da je tesko, zatim da na Kosmetu nema slobode kretanja, da se krse ljudska prava Srba i ostalih nealbanaca i da nije ostvaren njihov povratak u pokrajinu, iako se to izricito zahteva Razolucijom SB UN 1244, prihvatile su sve clanice Saveta bezbednosti.

Podrzace se naponi, receno je na toj sednici, da se stvore bezbedni, odnosno normalni uslovi za zivot Srba i ostalih nacionalnih zajednica. To je uslov za povratak raseljenih, ali i za demokratizaciju odnosa, za stvaranje multietnickog drustva, kao i za stabilizaciju prilika na Kosmetu, u Srbiji, SRJ i celom regionu jugoistocne Evrope.

Ono sto u ovom trenutku predstavlja cinjenicu i realnost, kako kaze dr Covic, jeste problem ucesca Srba u Vladi Kosmeta, ali ne kao nagodba za kratko vreme, kako to shvataju i neki Srbi, ne kao priloga dekoraciji srpskog ucesca u kvazimultietnickoj vlasti, vec kao istinsko ucesce Srba u procesima resavanja zivotnih problema, kao i poboljsanju položaja Srba i nealbanaca i njihovog doprinosa procesima demokratizacije drustva i prosperiteta. O tome ce se, po recima Covica, raspravljati vec u utorak, 9. aprila, na sastanku visoke radne grupe.

- U Ustavnim okvirima pise da srpska zajednica mora da ima bar jedno ministarsko mesto u Vladi Kosova. A moze i vise... Koalicija "Povratak", po broju mandata, treca je po snazi u parlamentu. Ima 22 poslanika! cetvrta, sa osam poslanika, jeste stranka na cijem je celu Ramus Haradinaj. Ta stranka, medjutim, ima dva ministra u vladi. Da li je to logicno - podvlaci nas sagovornik.

S druge strane, Mihael Stajner je Srbima ponudio mesto koordinatora u vladi za povratak ili mesto savetnika za povratak u tim UNMIK-a. - Moze se dogoditi - kako kaze dr Covic - da se dogovor postigne vec 9. aprila, ali je realnija procena da ce se to postici do kraja meseca.

Kad se govori o problemima na Kosmetu, po recima naseg sagovornika, za Srbe je kljucna rec - povratak. O tome ce raspravljati visoka radna grupa koja je formirana na osnovu sporazuma potpisanog izmedju SRJ i UNMIK-a, 5. novembra proste godine. Raspravljace se opet, ponavlja dr Covic, na osnovu cinjenica.

Zna se da se u Bosnu i Hercegovinu vratilo 43 odsto izbeglica, a u Hrvatsku 17 procenata. Na Kosmet se od 226.000 raseljenih Srba organizovano vratilo samo 150?! To je nesto vise od pola promila od ukupnog broja raseljenih. Neki kazu da se raseljeni ne mogu vratiti preko noci. To je tacno, samo treba da se kaze, navodi Covic, da noc u kojoj Srbi sanjaju o povratku traje vec tri godine.

Za povratak su, pored odgovarajucih bezbednosnih uslova, potrebna i znatna finansijska sredstva, pre svega za obnovu ostecenih i gradnju novih kuca. To niko, kako kaze Covic, ne spori. Za april je bila zakazana donatorska konferencija za finansiranje povratka Srba i ostalih nealbanaca na Kosmet, ali je odlozena. Zasto? Navodno, nije dobro pripremljena.

A kad su se Albanci izbeglice vracali na Kosmet nije bilo odlaganja, ni stednje sredstava. Nedavno je, podseca nas sagovornik, na Kosmetu bio prvi sef UNMIK-a Bernar Kusner. On je rekao da je za vreme njegovog mandata za Albance izgradjeno 65 hiljada kuca, a kasnije i citavih sto hiljada. A koliko je kuca izgradjeno za povratak Srba? Samo 52, i to u Osojanu!

Zahtevace se da se do kraja godine odrzi donatorska konferencija o finansiranju povratka raseljenih na Kosmet. No, na tu konferenciju nasa drzava nece cekati. Za desetak dana ekspertski tim ce završiti program povratka Srba na Kosmet. Taj program treba da usvoji UNMIK. Ovogodisnji povratak ce se finansirati iz sredstava SRJ i Srbije, ali i donacija pojedinih zemalja, mimo programa koji ce se usvojiti na buducjoj donatorskoj konferenciji. Pored finansijskih sredstava, u Srbiji su pripremljeni gradjeviniski materijal i operativa.

Mi uskoro startujemo - najavljuje Covic.

Za start ovogodisnje akcije povratka na Kosmet, blago receno, ni na Kosmetu, niti u Srbiji, politicke prilike nisu sjajne. To je, kako kaze nas sagovornik, tacno, ali napominje da se na jugu Srbije pucalo i da je prakticno bio rat kad su poceli poslovi na resavanju tamosnjih problema. No, to ne znaci da paralelno sa procesom povratka ne treba da tece i proces resavanja politickih problema u SRJ i Srbiji.

o Koliko tih problema ima?

- Mnogo - kratko odgovara dr Covic.

o Moze li DOS, vodeca politicka snaga u Srbiji, da ih resi?

Vise nikada DOS nese biti DOS. Formula DOS-a se istrosila.

o Sta je istrosilo DOS?

- Vreme, kao i politicki i demokratski procesi. U drustvenim i politickim procesima DOS je položio prijemni ispit kad je s narodom oborio rezim Slobodana Milosevica. U medjuvremenu je polagao ispite iz demokratizacije drustva i uklapanja nase zemlje u integrativne procese. Neke ispite je položio, a na nekima pao. Ostao mu je jos diplomski ispit.

o Sta je za DOS diplomski ispit?

- Donosenje ustavne povelje zajednicke drzave i usvajanje novog ustava Republike Srbije.

o A reforme?

- Malo se reformi moze sprovesti u izbornoj godini.

o O kojim izborima je rec?

- Najavljeno ih je u ovoj godini pet ili sest, sto lokalnih, sto republickih, saveznih i predsednickih.

o Hoce li DOS na njima ucestvovati?

- Onakav kakav je bio - nece. Politicka scena Srbije ce se prekomponovati. Pojavice se pet ili sest politickih grupacija.

To je normalno u fazi demokratizacije društva u kojoj se nalazimo.

o Kojoj opciji ce se prikloniti Demokratska alternativa? Ciji ste vi - Kostunicini ili Djindjidjevi?

- Svoji smo.

o Hocate li se na izborima za predsednika Srbije pojaviti kao kandidat?

- Koliko poznajem sebe, mislim da neću. Moje ime kao kandidata za predsednika Srbije pominju oni koji se plase moje kandidature - zaključuje Nebojsa Covic, u intervjuu za "Politiku".

Izmedju pritiska i mudrosti

U javnosti je pogresno protumaceno, kako kaze Nebojsa Covic, da je on iz Amerike doneo vest o novim sankcijama. Sa Kolinom Paelom je razgovarano o posledicama (ne)saradnje sa haskim tribunalom i o odnosima izmedju dve zemlje.

Pael je rekao da americki Kongres treba da usvoji sertifikaciju o pomoci SRJ i Srbiji, a da je nasa zemlja duzna da ustroji valjanu saradnju sa tribunalom u Hagu.

- Pomozite vi nama da bismo mi pomogli vama - rekao je Pael.

Amerika ne zeli da ucenjuje niti da pretili SRJ i Srbiji. Radi se o tome da odredjeni problemi moraju da se rese. A to nije uvek lako. Treba naci meru izmedju pritiska i mudrosti, smatra drzavni sekretar SAD.

Tranzicija u politici i glavama

Tranzicija je proces koji se ne odvija samo u ekonomiji, vec ona, po misljenju Nebojse Covica, "tece" i u politici.

Prelezali smo "decje bolesti" demokratizacije, pa je doslo vreme da se i politicke stranke promene i da imamo modernu, evropsku poziciju i opoziciju, a ne ovakve kakve su.

Za dalji proces demokratizacije naseg drustva potrebno je, smatra Covic, da se tranzicija "odigra" u nasim glavama, kao i da se oslobodimo zabluda, predrasuda, navika, mrznje, osvete i podela. Potrebno je da uvazavamo stavove i misljenja drugih i da budemo tolerantni. Samo tako cemo ostvariti istinsku demokratiju i stici do Evrope.

Stana Ristic

Posle Stajnerove posete Beogradu

ALBANSKI MEDIJI BEZ KOMENTARA

Pristina, 4. aprila

Svi visokotirazni albanski dnevници, izmedju ostalih i "Koha ditore", "Zeri", "Epoka e re", ali i elektronski mediji na Kosmetu - drzavna televizija RTK, lokalni radiji, Skaj blu, bez izuzetka prenose izvedjstaje o poseti Stajnera Beogradu, iskljucivo se oslanjajuci na informacije jugoslovenskih agencija.

Nema komentara, ali mora se priznati da su jucerasnja poseta civilnog administratora UN za Kosovo i Metohiju Beogradu i sastanak sa visokim zvanicnicima zauzeli udarno mesto gotovo u svim medijima u pokrajini.

Vidno mesto je dato i odluci Mihaela Stajnera i potpisivanju sporazuma o pustanju srpskih zatvorenika koji ce nastaviti izdrzavanje kazni ili eventualno biti sudjeni na teritoriji centralne Srbije.

Danasnji izvestaj "Koha ditore" o jucerasnjem sporazumu donosi pod naslovom "Ima 36 srpskih zatvorenika na Kosmetu", dok "Zeri" svoj tekst naslovljava "Unmik prebacuje 37 srpskih zatvorenika sa Kosova u Srbiju".

Za razliku od jucerasnjeg izvestavanja koje je ostro danas u Pristini osudio Sejmon Hejzlok, portparol Unmika, koji je juce bio u delegaciji sa Stajnerom, danas mediji na albanskom ne donose komentare.

B. R.

Rusi ostaju na Kosovu

Moskva - Ruski ministar odbrane Sergej Ivanov izjavio je juce u Atini da Rusija moze da smanji svoj mirovni kontingent na Kosovu, ali nece otici iz te srpske Pokrajine. Naglasavajuci da Rusija kriticki ocenjuje proces regulisanja situacije na Kosovu, Ivanov je ocenio da je "stanje u tom regionu Balkana jednako daleko od razresenja kao i tri, ili cetiri godine ranije". Ruski ministar je istakao da se "situacija krece u pravcu klizanja Kosova ka nezavisnosti ili ka ulasku u sastav Albanije, sto je u suprotnosti sa svim odlukama medjunarodne zajednice". (Tanjug)

Kosovska stampa na albanskom jeziku o poseti Stajnera Beogradu

PARADOKSI JEDNOG SPORAZUMA

Pristina 5. april 2002. - Kosovski dnevници na albanskom jeziku pridaju veliki publicitet jucerasnjoj prvoj poseti sefa UNMIKa Mihaela Stajnera Beogradu. U tekstu pod naslovom "Unmik prebacuje 37 srpskih zatvorenika sa Kosova u Srbiju" navodi se da je tokom boravka u Beogradu Stajner potpisao jedan dokument koji su pripremili savezni premijer Dragisa Pesic i premijer Srbije Zoran Djindjic, o prebacivanju srpskih zatvorenika u Srbiju. Dnevnik Zeri u tekstu pod naslovom "Paradoks jednog sporazuma" navodi da prebacivanjem Srba iz kosovskih zatvora vrsi izjednacavanje albanskih zatvorenika koji su osudjeni tokom Milosevicevog rezima, pre i tokom rata na Kosovu, i srpskih zatvorenika koje je osudio UNMIK nakon rata.

Razlozi hapsenja i kaznjavanja Albanaca, kako navodi list se u potpunosti razlikuju od razloga i povoda hapsenja Srba na Kosovu, ocenjujuci da tu ne moze biti nikakvog izjednacavanja. List pise da je drugi paradoks ovog sporazuma to sto je potpisan u danima kada zvanicni Beograd i srpska koalicija Povratak vrse pritisak na Stajnera po pitanju stvaranja posebnog ministarstva za povratak Srba iseljenih sa Kosova. Ujedno ovim zahtevom Beograd je insistirao da sa Kosova, iz njenih zatvora kosovski Srbi prebace u Srbiju, pise Zeri, navodeci da tako, proizilazi da se tim sporazumom u stvari pomaze "iseljenje Srba sa Kosova".

Ovaj dnevnik citira i portparola UNMIKa Suzan Manuel da "Beograd ima malo koristi od jucerasnjeg sporazuma". Zeri

pise da je predlog UNMIK za ulazak Srba u Vladu Kosova da Srbi preuzmu jedno medjuministarsko mesto, koje ce biti u rangu ministra. Dnevnik Koha Ditore navodi da je Stajner ponudio Srbima mesto koordinatora za povratak i pozvao ih je da se ukljuce u rad Vlade Kosova, jer je to u njihovom interesu. Ovaj dnevnik citira sefa UNMIKa da ce "svet oceniti Kosovo prema onome kako tretiraju Srbe i druge nealbance".

Dnevnik Epoka e Re na naslovnoj strani primecuje da Stajner ne popusta ni u Beogradu. List prenosi njegovu izjavu da ce se konacni status Kosova resiti na osnovu Rezolucije 1244 Saveta bezbednosti UN i putem dijaloga sa Beogradom, sto je jedan od njegovih zadataka. On je takodje rekao da u dijalogu izmesu Pristine, Beograda i medjunarodne zajednice nece postojati pravo na veto, zakljucuje list. (Beta)

Seminar u Pristini

STAJNER NADLEZAN ZA POVRATAK SRBA

Pristina, 5. aprila

Pod pokroviteljstvom vlade SAD, a u organizaciji Korpusa milosrdja i kancelarije za povratak odrzan je danas sastanak u hotelu "Grand" u Pristini o reintegraciji manjinskih zajednica i podsticanju ekonomskog razvoja. Na seminaru koji je poceo rano jutros prisutnima se obratio Mihael Stajner, civilni administrator UN, rekavsi da Rezolucija 1244 odrazava duh onoga sto bi Kosovo trebalo da bude.

On je rekao da to treba da bude multietnicka zajednica koja vodi ka integrisanju Kosova u evropske strukture. Takvo Kosovo ne sme da bude jednonacionalno vec multietnicko. Ali "postoje takozvani pragmaticari koji tvrde da tako nesto nije moguće".

- Društvena klima na Kosovu se promenila. Poruke koje dolaze do novouspostavljenih institucija prave su i ocito je da se stvari menjaju u bazi. Moramo da pružimo bezbednost ljudima na Kosovu. U ovom takozvanom privremenom stanju bezbednost moraju pomagati policija i vojska, ali, dugorocno gledano, to jedino moze da se ostvari multietnicki - kazao je Stajner.

Dosta vremena u svom izlaganju Stajner je posvetio pitanju povratka Srba, rekavsi da je on isključivo nadležan za povratak, sto je predvidjeno i ustavnim okvirom za Kosovo. Posebno je bitno da Srbi budu ukljuceni u sve procese na Kosovu. Ovo sto sada radi medjunarodna zajednica, to je vestacki, medjutim, ona mora, uz nasu pomoc, da ostvari multietnicnost i obezbedi garancije Srbima o bezbednosti na ovom prostoru.

Mihael Stajner se osvrnuo i na prekjuccerasnji boravak u Beogradu, gde je, kako kaze, zvanicnicima a i koalicijom bloku Povratak ponudio medjuministarsko mesto koordinatora za povratak i mesto viseg savetnika pri kancelariji za povratnike. Kako je rekao, na mestu viseg savetnika vidi coveka koji se razume u privredu. On je ponovo uputio poziv srpskoj zajednici da se "ukrca na ovaj brod", jer, ponovo je naglasio, bez Srba nece moci da se ostvare nasi ciljevi. Na seminaru se, posle Stajnera, prisutnima obratio i dr Bajram Redzepi, mandatar kosovske vlade, sa porukom da bi Srbi trebalo da ucestvuju u novoformiranim kosmetskim institucijama, medjutim, primetio je da su "neki predstavnici Srba okrenuti Beogradu i ne zele da saradjuju s nama. Oni na svoju stranu vuku Srbe koji, siguran sam u to, zele da zive u multietnickom kosmetskom drustvu".

B. Radomirovic

Rasvetljivanje sudbine nestalih kosmetskih Srba

AUTOPSIJE U ORAHOVCU

BEOGRAD - Civilna administracija UN odlucila je da radi rasvetljavanja sudbine nestalih i kidnapovanih s Kosova i Metohije, 9. oktobra u Orahovcu otvori centar za autopsiju. U Centru ce se, prema recima sefa UNMIKa Mihaela Stajnera, svakodnevno raditi na 20 slucajeva. U ovom centru radice se i analize DNK-a.

Stajner je naglasio da je pocela da se pravi baza podataka o nestalima i da se ocekuje da identifikacioni postupak pocne sto pre. Takodje, od 13. do 15. aprila, clanovi porodica nestalih moci ce ispred motela "Rudare" u Kursumliji da vide i identifikuju odevne i licne predmete osoba ubijenih na Kosovu i Metohiji.

Osim toga, clanovima porodica vise od 1.300 nestalih i kidnapovanih Srba bice omoguceno da odu u mesta gde su nestali poslednji put vidjeni i razgovaraju s eventualnim ocevicima, kao i svima onima koji mogu i hoce da pomognu. Odlazak u ta mesta omogucice KFOR i UNMIK.

Koordinacioni centar uputio zahtev UNMIK-u

PREMESTITI SRPSKE ZATVORENIKE

Rukovodilac Odeljenja za pravosudje Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju Vladimir Bozovic izjavio je da je juce, shodno potpisanom sporazumu o premestaju srpskih zatvorenika iz kosovskih u zatvore u drugim delovima Srbije, upucen zahtev UNMIK-u za premestaj 14 zatvorenika srpske nacionalnosti.

- Sef Koordinacionog centra Nebojsa Covic i ja uputili smo zahtev Mihaelu Stajneru za premestaj 14 lica, od kojih cetvoro potpuno ispunjava uslove prema sporazumu - precizirao je Bozovic.

On je objasnio da je za ostalih deset podnet zahtev po osnovu "etnicke motivisanosti", jer se radi o slucajevima u kojima su Srbi jednom, a neki i dvaput, bili osudjeni pred cisto albanskim vecem, albanskim tuziocima, pa cak i albanskim advokatima. Za sedmoricu od tih deset zatvorenika Vrhovni sud Kosova vec je ukinuo presude.

Prema recima Bozovica, u svim tim slucajevima radi se o krsenju evropskih konvencija o ljudskim pravima i odredaba potpisanog sporazuma:

- U zahtevu smo podsetili da je neophodno da se uzmu u obzir i veoma kriticki izvestaji o do sada odrzanim procesima Srbima (pred cisto albanskim sudovima), koje su proteklih meseci podneli Organizacija za evropsku bezbednost i

saradnju, ombudsman za Kosovo Marek Novicki ili organizacija "Hjuman rajts voc" - objasnio je Bozovic. Odeljenje za pravosudje uputilo je i zahtev da srpski advokati vec danas izvrse pismeno anketiranje srpskih zatvorenika o tome ko od njih zeli da bude premesten u Srbiju.

- Sve to treba da se nadje na sastanku visoke radne grupe 9. aprila u Pristini, u cijem radu cu i sam ucestvovati - dodao je Bozovic. *(Tanjug)*

Portparol Unmika demantovao tvrdnje Koordinacionog centra

"SRBI NE ISPUNJAVAJU USLOVE ZA IZMESTANJE"

PRISTINA 05. 04. 2002.- Portparol Unmika Simon Hejzlok demantovao je juce u Pristini tvrdnje predstavnika Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju da su jugoslovenske vlasti podnele zahtev za izmestanje zatvorenih Srba sa Kosova u centralnu Srbiju. - Takav zahtev dosad nije podnet - rekao je Hejzlok.

On je objasnio da je sporazumom administratora Kosova i Koordinacionog centra predvidjeno da se zatvorenik moze izmestiti samo ukoliko je pravosnaznom presudom osudjen, da je po pravosnaznosti presude proveo jos sest meseci u zatvoru na Kosovu i da mu porodica zivi u centralnoj Srbiji. Te uslove, naglasio je Hejzlok, dosad niko od Srba nije ispunio, te nema mesta bilo kakvom podnosjenju zahteva.

Portparol Unmika Simon Hejzlok je najavio da ce u narednih nekoliko nedelja biti preispitane optuznice protiv Srba i ubrzani sudski procesi. Za neki dan ce biti formiran Institut sudske medicine u Pristini, "kako bi se do kraja godine sto vise tela identifikovalo i saopstila istina porodicama nestalih i kidnapovanih, posto UN policija ima dokumentaciju da je prilican broj sa spiska nestalih stradao".

Potpisan sporazum o 37 srpskih zatvorenika

POCINJE PREMESTAJ

BEOGRAD *(Beta)* - Predstavnici vlasti u Beogradu i sef Unmika Mihael Stajner potpisali su juce sporazum na osnovu koga ce Srbi koji se nalaze u zatvorima na Kosovu biti premesteni u zatvore u uznoj Srbiji, izjavio je danas sef Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju Nebojsa Covic.

Covic je, na konferenciji za novinare u Vladi Srbije, izrazio zadovoljstvo rezultatima jucerasnjeg sastanka sa Stajnerom, kome je prisustvovao i predsednik SRJ Vojislav Kostunica.

Prema Covicevim recima, na sastanku je bilo reci i o uslovima za ulazak poslanika srpske koalicije "Povratak" u Vladu Kosova, a konsultacije o tom pitanju bice nastavljene 9. aprila.

"Jasno je istaknuto da smo raspoloženi za saradnju, da nismo faktor problema, vec faktor resavanja problema", kazao je Covic. Sef Odseka za pravosudje i ljudska prava Koordinacionog centra Vladimir Bozovic najavio je da ce vec od danas poceti proces dislokacije 37 zatvorenika sa Kosova i Metohije koji zele da budu prebaceni u uznu Srbiju.

Moraju da nas pitaju

Rukovodilac Sektora za civilnu administraciju Koordinacionog centra i poslanik koalicije "Povratak" Oliver Ivanovic istakao je da u Skupstini Kosova srpski poslanici moraju biti konsultovani pri donosenju svake vaznije odluke. Albanski politicki predstavnici, medjutim, prema njegovim recima, ne zele da stvore otvorene medjuetnicke odnose na Kosovu i Metohiji, i u sklopu tog procesa uspostave odnose sa srpskim poslanicima.

N. Z.

Svilanovic na konferenciji UNESKO u Parizu

ZA ZASTITU SPOMENIKA KULTURE NA KOSMETU

Pariz, 4. aprila *(Tanjug)*

Jugoslovenski ministar inostranih poslova Goran Svilanovic zatražio je danas od Organizacije Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu (UNESKO) da se aktivnije angazuje na zastiti kulturnog nasledja na Kosovu i Metohiji, a prevashodno srednjovekovnih verskih spomenika.

U govoru na Konferenciji o jacanju saradnje u Jugoistocnoj Evropi, koja danas i sutra, pod okriljem UNESKO-a, traje u Parizu, Svilanovic je podsetio da je na poslednjoj Generalnoj konferenciji UNESKO-a, "duboko zabrinuta za stanje spomenika kulture na Kosovu i Metohiji i stetnu koju su pretrpeli", Jugoslavija zatražila od generalnog direktora Organizacije da oformi tim eksperata na visokom nivou, koji bi trebalo da utvrdi cinjenice vezane za stanje tih spomenika, da predlozi mere za restauraciju onih koji su unisteni ili osteceni i da predlozi mere za njihovu dalju zastitu. Ocenjujuci da ce na konferenciji biti izneto dosta misljenja i predloga, ali da verovatno nece biti dovoljno vremena za raspravu o modalitetima njihove primene, Svilanovic je predložio uspostavljanje stalnog komiteta ambasadora drzava regiona pri UNESKO-u, ciji bi zadatak bio da generalnom direktoru te organizacije Ujedinjenih nacija daju savete o koracima koje bi trebalo preduzeti u cilju sprovođenja odluka donesenih na skupu.

Formiran pokret za povratak na Kosovo i Metohiju

IZBEGLI ZELE STO PRE U ZAVICAJ

Srbi izbegli sa Kosova doneli su odluku da se sami organizuju i pripreme za definitivni povratak na ognjista. Zbog toga su osnovali Pokret za povratak, u cijem sastavu se nalaze Kolo srpskih sestara Kosova i Metohije, Udruzenje knjizevnika, Udruzenje "Metohija - Pec", Udruzenje "Kosmet-Sutomore" i zaposleni Elektroprivrede Kosova.

Svi Srbi zele da se vrate nazad na Kosmet, iako su dobro primljeni u Srbiji, rekao je na jucerasnjoj konferenciji za novinare Ranko Raickovic, predsednik Udruzenja "Metohija", i istakao da ce u Glavnom odboru ovog pokreta biti predstavnici Srba iz svih delova Kosmeta. Najveci broj srpskih kuca je spaljen, a imovina odneta, ali i pored toga oni su

spremni da pocnu zivot iz pocetka.

Govoreci o svojim motivima za priklucenje Pokretu, dr Smilja Avramov je rekla da je na Kosmetu rec o klasicnom kršenju elementarnih pravila medjunarodnog prava.

Skup raseljenih sa Kosmeta bice održan u beogradskom Domu sindikata 10. aprila. Jedina tema sastanka bice dogovor oko povratka. Sacinjen je i predlog zahteva u kojem se trazi bezuslovan povratak prognanih bez obzira na nacionalnu i versku pripadnost. Od predstavnika UNMIK-a ce se zahtevati da se formiraju regionalne radne grupe za svaki grad u pokrajini koje bi trebalo da pripreme povratak raseljenih.

J. Cerovina

Povodom izvestaja Medjunarodne krizne grupe

NEZAVISNOST ILI PROTEKTORAT

Medjunarodna krizna grupa (MKG) razmatrala je pitanje konacnog resenja pitanja Kosova i Metohije. Ona je u svom izvestaju iznela nekoliko predloga: stalni protektorat, podelu i uslovnu ili punu nezavisnost. Pozabavimo se resenjem koje podrazumeva nezavisnost, bilo uslovnu ili bezuslovnu.

Resenje pitanja na ovaj nacin, po misljenju MKG, sadrzi neke teskoce. One se svode na mogucnost da se stvori presedan za druge secesionisticke aspiracije, a narocito u zapadnoj Makedoniji i Republici Srpskoj. Sastavljacii ovog izvestaja odbacuju ove teskoce, jer je Kosmet postojao kao autonomija u Srbiji i Jugoslaviji, sa odredjenim granicama. To se ne moze reci ni za zapadnu Makedoniju, ali ni za Republiku Srpsku, sto i te kako stoji ali MKG zanemaruje.

To takodje znaci da postojanje administrativne granice izmedju Srbije i njene autonomne pokrajine jeste argument za sticanje nezavisnosti autonomne pokrajine! Ovo je zaista veliki podstrek nastojanjima u Srbiji da "krhku tranziciju" (po misljenju MKG) ucini delotvornijom putem regionalne decentralizacije. Region na srpskom znaci pokrajina, sto bi moglo znaciti da bi buduci regioni u Srbiji, koji ce, naravno, imati svoje granice, mogli jednog dana da zatraze otepljenje, a MKG ce ih podrzati?! A sve u nastojanju da se "rese krize" u Srbiji.

Medjunarodna krizna grupa, svesna problema koji bi mogli nastati u celom regionu u slucaju da Kosovo i Metohija dobiju nezavisnost, predlaze mogucnost da ta nezavisnost bude uslovljena nekom formom medjunarodnog starateljstva. To bi bilo neophodno zbog problema manjina i jos neizgradjenih demokratskih institucija na Kosovu i Metohiji. Na ovaj nacin bi medjunarodna zajednica zadržala "bitan uticaj na lokalne albanske lidere".

Iz ovoga nije jasno kakva bi razlika bila izmedju tako nezavisnog Kosova i Metohije i sadasnjeg protektorata UN. Valjda bi se ogledala u tome sto bi se trupe NATO povukle a njihovu ulogu preuzeo OVK!

Zabrinutost MKG za manjine na Kosovu i Metohiji mogla bi biti znatno veca. Ako uprkos trideset hiljada vojnika i policajaca NATO i UN tamo imamo svakodnevni teror, ubistva, pljacke i paljevinu imovine Srba (ali i Albanaca, Turaka i Roma) sta se onda moze ocekivati kada policijsku funkciju preuzme OVK (u drugim uniformama), jer ko bi drugi...

Argument MKG da Albanci ne bi prihvatili vracanje pod suverenitet Srbije verovatno se empirijski moze dokazati.

Medjutim, tu se postavljaju neka vrlo ozbiljna pitanja: da li bismo mogli naci ijednu nacionalnu manjinu u svetu koja bi, ako moze da bira izmedju suvereniteta nacionalne drzave i suvereniteta svoje teritorijalne drzave, ne bi odabrala suverenitet svoje nacionalne drzave? Zbog toga nacionalne manjine i nemaju pravo na samoopredeljenje, jer bi, u suprotnom, izbio opsti haos u citavom svetu.

Razmotrimo sada stvarno stanje stvari. Istina je da u Srbiji ima nesto manje od 20 odsto Albanaca i da problem Kosova i Metohije nije tipican za sve slucajeve manjinskog dela stanovnistva nacionalnih drzava. Ova cinjenica, uz tragicna zbivanja poslednjih godina, opravdava zabrinutost svih neposredno ili posredno zainteresovanih da zivot na Kosovu i Metohiji udje u mirne vode u buducnosti. Zainteresovanost MKG, kao grupe eminentnih licnosti u medjunarodnoj zajednici, razumljiva je i njene analize i predloge treba tretirati kao dobronamerne.

MKG u ovom dokumentu ne pledira na to da je nezavisnost za Kosovo i Metohiju jedino i najbolje resenje. Nesporno je da i Rezolucija 1244 drzi to pitanje otvorenim. Tu je moguc referendum, ali je on ipak, mozda, nepotreban jer se zna kakav rezultat moze da se postigne. Zato se, po Rezoluciji 1244, i predvidja održavanje jedne medjunarodne konferencije koja bi posle referenduma odlucivala o tom pitanju.

Jedan od osnovnih problema u tranziciji Srbije, pored razorene ekonomije, jeste i problem oslobadjanja od nasledja komunizma u svim sferama zivota. Ako MKG vidi mogucnost u uslovnoj ili bezuslovnoj nezavisnosti Kosmeta zbog toga sto je po ustavu iz 1974. imao autonomiju, granice i ucesce u federalnoj vlasti, tada se to moze smatrati podrskom komunistickom ustavu koji je umnogome doprineo krvavom raspadu Jugoslavije.

Kosovski Albanci su, po tom ustavu, dobili vlast u pokrajini, sto je za srpsku populaciju znacilo teror i sistematsko proterivanje sa tog podrucja. U knjizi Vorena Zimermana "Poreklo jedne katastrofe", Ibrahim Rugova kaze da je u tom periodu ucinjeno mnogo zlocina prema Srbima.

Ono sto treba da se zna jeste da su kad su bili na vlasti, na Kosovu i Metohiji, Srbi tlacili Albance, a kada su Albanci bili na vlasti cinili su to Srbima.

Na zalost, Ustavom od 1974. podeljena je samo vlast nacionalnim birokratijama, bez mogucnosti da se razviju oblici civilnog drustva koji bi mogli da amortizuju nasilje autokratske, komunisticke vlasti.

Tako je bilo, ali bi sve to trebalo sada da prestane. Zasto se tako nesto dogadjalo? Mozda bi MKG trebalo da podje od toga da su na Balkanu sve nacije imale svoje velikonacionalne planove, a ne samo Srbi. Zato je i izbilo mnogo krvavih sukoba medju njima, jer je u opstoj izmesanosti nacija na Balkanu bilo nemoguće napraviti nacionalne drzave bez nasilja jedne nacije nad drugom.

Danas, u novim medjunarodnim okolnostima, moguće je resavati i balkanske medjunacionalne sukobe. Medjutim, ako bi od medjunarodnih faktora bili podrzani velikonacionalni programi jedne nacije protiv druge ne bi se postigao efekat resavanja sukoba na Balkanu. Ostalo bi seme sukoba za neku buducu priliku.

Nezavisni Kosmet bio bi ostvarenje albanskih velikonacionalnih planova. Mora se reci da se iz izvestaja MKG i vidi da se vodi racuna o nacinu vođenja procesa izmirenja između Srba i Albanaca. Dati su različiti modeli resenja i predložena procedura za postizanje rezultata. Predlaže se otvaranje dijaloga između Pristine i Beograda i postepeno uključivanje međunarodnih faktora od G-8 do Ujedinjenih nacija.

Ukoliko bi međunarodna zajednica posvetila malo više brige očuvanju života i imovine nealbana na Kosmetu, tada bi se otvorili i putevi povratka izbeglih Srba i drugih na Kosovo i Metohiju. Tada bi se opravdano moglo očekivati da će splasnuti velikoalbanska euforija koja upravo generise teror radi etnickog ciscenja Kosova i Metohije.

Ima li Međunarodna krizna grupa to u vidu?

Radoslav Stojanovic - Profesor međunarodnog prava

Na poledjini diploma sa Kosmeta nalazice se Unmikov pecat na srpskom i engleskom jeziku

VAZE U CELOJ SRBIJI

KOSOVSKA MITROVICA (**FoNet**) - Djaci s Kosmeta, koji nastavu pohađaju na srpskom jeziku, i ubuduće će dobiti diplome kao i u Srbiji, javlja Sanapres. Na poledjini ovih diploma nalazice se Unmikov pecat na srpskom i engleskom jeziku, a diplome će, kao i do sada, vaziti na teritoriji cele Srbije.

Pristinski listovi na albanskom jeziku o poseti Majka

"KOSOVO IMA IZLAZ NA MORE"

Pristina - Pristinski dnevnicu opsirno izvestavaju o poseti albanskog premijera Pandelija Majka Kosovu, koji se u Pristini susreo sa najvisim međunarodnim zvanicnicima i predstavnicima kosovskih institucija. Bota sot o poseti izvestava naslovom "Kosovo ima izlazak na more", buduci da je Majko u ime albanske vlade ponudio Kosovu na koriscenje luku Sendjin na severu Albanije, kao slobodnu trgovinsku zonu.

"U prvoj zvanicnoj poseti Kosovu, albanski premijer je preneo predsedniku Kosova Ibrahimu Rugovi da albanska drzava nudi Kosovu na koriscenje morsku luku Sendjin", navodi list. Koha ditore na naslovnoj strani pise "vrata Albanije su uvek otvorena za Kosovo", uz ocenu da ce poseta albanskog premijera doprineti vecoj saradnji Kosova i Albanije i uciniti ih "znacajnim faktorom za stabilnost u regionu". Kako prenosi list, Majko je kazao da je sa kosovskim zvanicnicima najvise razgovarao o ubrzavanju projekta izgradnje puta Drac-Kukes-Pristina, otvaranju filijale stedne banke Albanije na Kosovu, sporazumu o ustupanju luke Sendjin kosovskim preduzecima.

Elektronski mediji su opsirno izvestavali o poseti albanskog premijera i razgovorima sa kosovskim zvanicnicima, a Televizija Kosovo je u udarnom terminu u subotu emitovala intervju, u kojem je Majko podrobnije govorio o mogucnostima saradnje Albanije i Kosova. (Beta)

Najostriji protest SMIP-a zbog posete Majka Kosmetu

OTVORENA ASPIRACIJA PREMA TERITORIJI SRJ

BEOGRAD (**Beta**) - Savezno ministarstvo za inostrane poslove najostrije je juce protestovalo zbog prekjuderasnje nenajavljene posete albanskog premijera Pandelji Majka Kosovu i Metohiji.

U saopštenju SMIP-a navodi se da je poseta realizovana na nacin suprotno Rezoluciji 1244 UN, svim relevantnim međunarodnim dokumentima i opsteprihvacenim pravilima međunarodnih odnosa.

"Nedopustiv je i za svaku osudu postupak najvisih albanskih zvanicnika koji su poseti dali oficijelan, medjudrzavni karakter", navodi SMIP, podsecajuci da Kosovo i Metohija nije nezavisna drzava, vec integralni deo SRJ.

SMIP je, takodje, osudio albansku stranu jer, suprotno normama i standardima međunarodnih odnosa, posetu nije najavila nadleznim organima SRJ.

To je, prema oceni SMIP-a, manifestacija ignorisanja SRJ i "otvorenih aspiracija" prema delovima teritorije SRJ.

U saopštenju se takodje protestuje zbog izjava guvernera Narodne banke Albanije da su sporazumi potpisani sa predstavnicima Kosovske banke "slicni dokumentima koji su ranije potpisani sa Republikom Turskom" i da je njihov cilj "institucionalizacija saradnje i razmena informacija bankarskih sistema dve zemlje".

Nelegalan sporazum

"Polazeci od cinjenice da po Rezoluciji 1244 SB UN Kosovo i Metohija nema međunarodno-pravni subjektivitet, bilo kakav 'medjudrzavni' sporazum je za SRJ, a verujemo i za međunarodnu zajednicu, nelegalan, a samim tim i nevazeci", navodi SMIP.

Poslednji Srbi u Djakovici

BOZE, DAJ NAM PAMETI!

Poljka, Dragica, Nada, Jela, Vasiljka i Ljubica zive u porti crkve Uspenja majke Bogorodice. Izmedju njih i Siptara su italijanski vojnici, ali i predanje o tajanstvenoj proslosti i mocima bogomolje. O zivotu ovih sest hrabrih zena Jelena Bojovic je snimila film "Poljkina molitva"

Strah priznajem svakome. Kada se pojavi, za ono sto se posle desava, nema objasnjenja. To su reci Jelene Bojovic, koja je 13. juna 1999. prisustvovala novoj velikoj seobi Srba sa Kosova. Ona ne moze da objasni, ali razume zasto je vise od deset hiljada Srba iz Djakovice u jednom danu napustilo svoje domove.

Njihove kuce su potom spaljene, unistene ili useljavane. Nova pravoslavna crkva je iste veceri buknila. Pa ipak, zvona se u Djakovici i dalje cuju, jedini glas pravoslavlja u celoj Metohiji. Kako je to moguće? Tako sto je crkva Uspenja majke Bogorodice opstala a poslužuju je poslednji Srbi preostali u Djakovici. Zapravo Srkinje. Njih sest. Poljka Kastratovic, Dragica Nikolic, Jela Mijovic, Vasiljka Peric, Ljubica Mijovic i Nada Isailovic. Njih pet zivi u trosnoj kucici od cetiri

prostorije u crkvenom dvoristu. Nada je ostala u svojoj kući koja se nalazi pedesetak metara dalje, u centru Djakovice, u Srpskoj ulici, kako se zvala do 13. juna 1999. godine.

Italijanski vojnici Kfora, koji obezbeđuju ovaj deo Metohije, doskora su ovu ulicu držali potpuno zatvorenom. Onda su pomislili da je "situacija na terenu" bolja pa su je otvorili. Delimično. Na njenim krajevima su bunker od vreća sa peskom a u samom dvoristu crkve dva mitraljeska гнезда.

Kamenje, psovke, jaja

Kako je uopšte moguće da je ova stara crkva opstala u kraju odakle je srpska rec proterana?

Mozda je to zbog tajanstvenosti koja obavija ovu bogomolju. Nema podataka kada je sagrađena. O tome postoje samo usmena predanja a ona govore da je počela da se gradi u davno tursko vreme. U vreme osmanlijskih osvajanja udareni su temelji. Onda je neki pasa savetovao da crkvu prave tokom noći kako je Turci ne bi srušili. Tako je i bilo. Zatim je pasa opet savetovao da crkvu prave tako da Turci spolja ne čuju molitvu koja dopire iznutra. Srbi su poslušali i smislili način kako da to izvedu: zid porte je od reda kamena, pa reda praznih čupova. Zidovi su deblji od jednog metra i zaista - molitve se napolju ne čuju.

Tu priču kazuje Poljka Kastratović, učiteljica u penziji. Dodaje i da za ovu crkvu vazi predanje da u nju svako može da dodje bolestan a izađe iz nje zdrav. Pre srpskog zbegla mnoge Siptarke su dolazile ovamo da se mole. I danas, lokalni Siptari ne vole Srbe, ali postuju tu crkvu. Poljka, kao ni drugih pet žena, nije svesveno lice, ali se odmah po okončanju svog učiteljskog rada u Bosni došla u rodnu Djakovicu i posvetila se Bogu. Zbeg iz 1999. godine je nju i zatekao u porti ove crkve. Govorili su joj da krene sa ostatkom naroda, ali nije mogla da prekoraci prag crkve. Sada je neka vrsta starije ove srpske svetinje.

Dragica Nikolić je najstarija u ovoj maloj družini hrabrih žena. Nekada je radila u bolnici i postoje neki nikoga sklonila se kod Poljke u crkvi kada su joj Siptari upali u kuću. Pred njenim očima su počeli da joj unistavaju stvari, a ona je uspela da umakne. "Suvise sam stara da bih dozvolila Siptarima da me tuku", kaže ona danas.

Jela Mijović i Ljubica Mijović su rod. Ljubica je Jelina snaha. Bila je udata za njenog pokojnog brata. Sada su sve penzionerke i nijedna nema decu osim Vasiljke Perić kojoj su potomci u Crnoj Gori i Srbiji.

Kako izgleda svakodnevni život ovih žena? Onih pedesetak metara koje treba da predje od svoje kuće do crkve, Nada Isailović savladava uz pomoć italijanskih vojnika koji idu oko nje i neprestano se okreću. Nekad ih prate samo mrki pogledi okolnih Siptara, a katkad kamenje, psovke, jaja. Nije prijatno, ali Nada kao da je oguglala. I ona i ostale žene se trude da budu što neprimetnije. Službenici naše vlade su tamo jednom došli "previše pompežno": došli ih je čak deset i "usudili" se da izađu iz kola ispred crkve. To je bilo dovoljno da izazove bes Siptara koji su kamenovali crkvu i oštetili joj krov.

Italijanski vojnici su vrlo korektni: brinu o ženama, poslušaju ih kad treba, odu do prodavnice da im kupe nešto i to život u okruženju bunkera i bodljikavih žica čini podnosljivijim. One polako uče italijanski: Vasiljka i Nada ga čak dobro govore.

Ustajanje je u pet

Hranom i stvarima koje ne mogu da se kupe u lokalnim prodavnicama ovih šest žena snabdevaju iz manastira Decani. Kada se neka od njih razboli, u pratnji KFORa se prebacuje do Decana ili Kosovske Mitrovice. Kao i crkva Uspenja majke Bogorodice, i ostale srpske zajednice, poput Pečke patrijaršije, Decana ili drugih zaselaka, samo su manji ili veći zatvori za Srbe. Poljka, ipak, ne želi da je nazivaju zatocnicom. Ona je svoj život posvetila Bogu i njoj je to dovoljno, kaže, da bi se osećala kao u raju. Znaju šta se dešava u Srbiji, ali su posvećene Bogu i molitvama.

Crkveno dvorište nadvisuju okolne visoke kuće u kojima žive Siptari. Iz njihovih prozora se dvorište i crkva vide kao na dlanu. Mogu da vide prelepu lozu, jedan veliki orah i cvećnjak kao iz bajke. O njemu se posebno brine Nada koja uzgaja sadnice i razvrstava semenje. Imaju dve macke i jednog psa. Ove žene ustaju oko pet. Poljka i ranije, prva. Čitaju molitve, mese hleb i tako do prvih jutarnjih zvona u sedam časova. Kada Dragicu malo više bole noge, pa ne može da predje dvorište od kućice do crkve, onda Poljka čita molitve u samoj kućici. Obično uz sveće jer struja, kao i u celoj Djakovici, dolazi svaka dva sata. Oskora imaju telefon a televizor koji su dobile na poklon nikada nisu uključile. Ne treba im, kaže. Postoje bio poklon, nisu mogle da ga odbiju.

Tokom dana Poljka, Dragica, Vasiljka, Nada, Jela i Ljubica sredjuju dvorište, čiste kuću i crkvu, čitaju molitve ili pričaju: o onome što je bilo, što je sada i kako će biti. Ponekad i zaplacu. Nekad im stigne poseta, uglavnom svesnena lica i vladike. Katkad odlaze u manastir Decani a na djakovicko groblje su isle samo jednom u poslednje tri godine. Onda kada je avgusta 2000. otac Makarije održao opelo za postradale u poslednjem egzodusu Jelena Bojović se činilo da ih je tada stitila citava brigada vojnika. Groblje je izgledalo tužno: većina spomenika je porušena a crkva izresetana.

Poljka smatra da je na Srbe sručen veliki gnev zato što su posle Drugog svetskog rata zaboravili Boga u ime komunizma. "Trebalo bi da se pokajemo i sigurno je da će onda Srbi početi da se vraćaju na Metohiju", kaže ona.

Dve godine rada

Život poslednjih šest Srba u Djakovici bio je prikazan na Festivalu dokumentarnog filma u Beogradu u delu "Poljkina molitva". Jelena Bojović ga je snimala od 1. avgusta 2002. do 22. februara 2002. godine. Radjen je gotovo ilegalno.

- Nekoliko puta sam tamo isla, četiri puta bez ikakve pratnje ili dozvole za snimanje - priča Jelena. -

Umalo sam izbegla susret sa KZK, ranije OVK. I kameru sam jedva obezbedila. Nekada je dan iznajmljivanja kamere i snimatelja koštao i po hiljadu maraka. Danas na Kosovo više niko neće da ide. Protosindjel Petar Ulemek, nastojatelj manastira Djurdjevi Stupovi, mi je pozajmio kameru. Milica Kostadinović, prevodilac, pomogla mi je oko boravka na Metohiji a scenarista Jovan Marković i njegova firma FIT mi je pružila podršku. Od prošle ni sadašnje vlasti nisam dobila ništa.

To govori autor dokumentaraca "Kula Garica" i "Bila jednom kula Garica", nagradjivana kod nas i u inostranstvu. Oba su govorila o srpskom stradanju na Kosovu i oba puta su na Zapadu proglašavana srpskom propagandom. Ovog puta je

Jelena napravila film bez reci da bi svi mogli da vide kako izgleda zivot Srba na Kosovu i da cak ni najnepoverljiviji ne mogu da kazu "to je propaganda".

Da bi zavrсила "Poljkinu molitvu" (koja traje dvanaest minuta), Jelena je prosle godine organizovala turneju po Australiji, koju je nazvala "24 kosovske veceri". Prikazivala je svoje filmove o Kosovu, govorila i skupljala priloge. Skupila je para, ali ne dovoljno. Malo su pomogli i Srbi iz Svajcarske, tako da je Jelena otplatila dugove za film.

- Samim tim sto je uvrscen u Festival jugoslovenskog dokumentarnog i kratkog filma za mene je veliki uspeh - govori Jelena Bojovic - Uspela sam da ga snimim iako nisam profesionalni reziser. Zavrсила sam Visu pedagogsku, pocela da studiram prava, radila kao novinar a pocela sam da slucajno reziram filmove o Kosovu. Pre cetiri godine me je uzbudila vest da je pet nasih mladica ubijeno u Peci. Jos vise me je pogodio komentar jedne moje poznanice: "Ko im je kriv sto nisu otisli na vreme". Resila sam tada da odem na Kosovo. Rodjena sam u Gnjilanu i poznajem taj kraj. Niko isprva nije hteo da mi pomogne. Koliko ljudi nije htelo ni da cuje za taj film, da ulozi ni hiljadu dinara! Ovakvi filmovi, svesna sam toga, interesuju ljude tek kada su gotovi.

"Sve je u Bozjim rukama", kaze Poljka objasnjavajući zasto stara crkva u Djakovici nije srusena i zasto se ona ne plasi da ostane tamo. "Boze, daj nam pameti i vere", ponavlja ona u svojoj molitvi.

- Da nisam imala veru u ovo sto radim, verovatno bih se i ja plasila - kaze autorka filma.

Srdjan JOKANOVIC

ZAPALJENA KUCA SRBINA U ORAHOVCU

Upravo smo dobili informaciju od svestenika iz Orahovca da je sinoc 07. aprila u 8.30 zapaljena srpska kuca Matic Predraga u srpskom delu Orahovca koji je inace pod zastitom nemackog KFOR-a. Kuca je do temelja izgorela i ovaj dogadjaj je uneo uznemirenje medju preostalim 400-tinjak orahovckih Srba. Kuca je samo stotinjak metara udaljena od pravoslavne crkve, na samom kraju srpskog dela Orahovca na razgranicenju sa albanskim delom grada. U kuci Matic Predrag nije vec duze vremena ziveo zbog bezbednosti ali je svakodnevno kucu obilazio. Inace Matic je jedini Srbin iz Orahovca koji je u Kosovskoj Policiji zaposlen. Kuca je gasena od 21.00 do 01.00 ali je ipak sve izgorelo. Ovu dodatnu informaciju smo saznali od coveka koji je gasio kucu.

Nismo nista vise uspeli da saznamo ali tamo su ubedjeni da je rec o albanskoj diverziji.

The Los Angeles Times

Kako zive nealbanske manjine na Kosovu i Metohiji

SRBI U KLOPCI ALBANACA I KFOR-a

PISE: DEJVID HOLI

Srpkinja Radunka Antonijevic zivi s decom u potpuno albanskom okruzenju u jednom gradu na jugoistoku Kosova. Njen stan je okruzen bodljikavom zicom i 24 casa dnevno cuvaju ga mirovne snage. Do proslog meseca, UN su organizovale pratnju do skole za srpsku decu u njenoj zgradi. Kad im je pratnja ukinuta, na Radunkino veliko razocarenje, roditeljima je receno: "Sada je svuda bezbedno. Ne mozemo da vas vecito pratimo."

Roditelji sada sami vode decu do skole. "Stare komsije nas nikada ne diraju, ali tinejdzeri nas zovu svinjama. Nasu decu gadjaju kamenjem." Treba, dakle, ozbiljno razmisljati sta ce se dogoditi kad medjunarodne snage odu.

Portparol policijskih snaga UN na Kosovu Derek Cepel je izjavio: "Necemo jos dugo biti ovde. U jednom trenutku stanovnistvo ovde ce morati da zivi zajedno. Nije resenje da im organizujemo oruzanu pratnju i zastitu, cak i za hleb i mleko."

Mrznja je narocito izrazena medju seoskim stanovnistvom, koje je u periodu od 1998. do 1999. i po nekoliko nedelja provodilo u sumama jer su srpske snage, boreći se protiv separatistickog gerilskog pokreta, napadale i unistavale sela. Mnogi kosovski Albanci kazu da bi se medjuetnicka zategnutost ublazila kad bi se Srbi javno odrekli Slobodana Milosevica i izvinili za zlocine koje su u njihovo ime pocinile srpske snage.

Ali, Milosevic je za mnoge kosovske Srbe ostao junak i oni tvrde da ni on, ali ni oni, nisu ucinili nista lose. Malo njih vidi potrebu za izvinjenjem ili bilo kakvu vezu izmedju cinjenice da su podrzavali bivseg jugoslovenskog lidera i da danas na Kosovu zive pod opsadom u pravom smislu te reci.

"Milosevic jeste gresio, ali on je ovde branio narod od terorista, kao sto Dzordz Bus brani svoj", objasnjava Srbin iz Gracanice Sinisa Petrovic (37). Vojska jeste pucala i unistavala kuce, ali one iz kojih je pucano na nju."

U pokusaju da se nekako izbrise geografska podela izmedju etnickih grupa, uklonjeni su utvrdjeni polozejmi mirovnih snaga koji su bili postavljeni radi zastite srpskih enklava. Vojnici UN sada patroliraju. "Kad covек ugleda punkt, stice utisak da ce biti ubijen ako predje crtu", objasnjava Cepel.

Ali, Sinisa tako zaista misli. On veruje da bi veoma rizikovao ako bi se usudio da udje u Pristinu, samo nekoliko kilometara od njegovog sela. "Kidnapovali bi me, sto je mnogo gore nego da me ubiju. Da se radi o Albancima koji su rođeni i odrasli u Pristini, ne bih se plasio. Ali tamo sada zive ljudi sa sela, necivilizovani. NJih se plasim", objasnjava on i dodaje da je od 1999. Gracanicu napustio jednom, i to u pratnji Kfora.

Neposredno pre i posle ulaska mirovnih snaga na Kosovo, oko 200.000 Srba i drugih nealbanskih manjina pobeglo je od albanske odmazde. Na Kosovu je ostalo 80.000 Srba sa vise od dva miliona Albanaca.

Oko 30.000 Srba zivi u manjim enklavama okruzenim Albancima. Oni se osecaju kao da su uhvaceni u zamku. Sinisa napominje da ni voznja u konvoju KFORa nije bezbedna: "Ljudi cesto kamenuju nase autobuse." Najgori incident se dogodio 16. februara 2001, kad je dignut u vazduh jedan autobus i poginulo 11 osoba. Za ovo je osumnjicen Albanac Florim Ejupi, koji je sa zlocinom povezan na osnovu analize DNK. Uhapsen je i odveden u zatvor u Bondstilu.

U maju prosle godine pobegao je iz zatvora. Americki zvanicnici tvrde da je u pitanju bila "ljudska greska". Po Cepelovim

recima, slucaj protiv trojice drugih Albanaca koji su takodje uhapсени zbog eksploziva, bazirao se na ulozi koju je u toj akciji imao Ejupi. Ali, bilo je i prakticnih problema. Vlasti UN na Kosovu deluju u skladu s krivicnim zakonom SRJ, koji ne dozvoljava da sud koristi dokaze pribavljene pod elektronskom prismotrom. Tako je sud u decembru 2001. u nedostatka dokaza oslobodilo osumnjicene.

"Smatram da je velika tragedija sto nikada nije doslo to tog sudjenja jer bi ono bila prekretnica u uspostavljanju zakona", kaze Cepel. Napad na autobus i nerazjasnjeno ubistvo 14 srpskih zetelaca u julu 1999. su najdramaticniji dogadjaji. Ali, svaki Srbin moze da isprica licnu tragediju.

Goran Stojanovic (24), koji radi u kaficu u Silovu, kaze da su ga prosle godine zamalo ubili kad je pokusao da sa nekoliko suseda udje u Gnjilane. On je prosle godine cetiri, pet puta napustao selo, uglavnom da poseti Srbiju. Problem je sto svako ko s Kosova u autu ulazi u Srbiju mora da ima srpske tablice. Stoga je vecina Srba na Kosovu zadržala tablice, dok Albanci voze s tablicama UN. Srpska kola se lako uocavaju.

Radosava Milosavljevic (52), takodje iz silova, kaze da joj je Kfor obezbedjivao pratnju do sinovljevog groba u susednom selu. "Sada vise nece da me prate. Godinu dana nisam bila na njegovom grobu." Sin njene komsinice Zagorke Jacimovic nestao je odmah po dolasku KFORa. "Jos ne znamo da li je ziv ili je mrtav. Od tada nisam izlazila iz sela. Osecamo se kao da smo u zatvoru," tvrdi Zagorka.

PREVOD: Z. DULIC
